

Sygn. akt II K 572/17

Dnia 17 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Skierniewicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia S.R. Lidia Siedlecka

Protokolant: Andżelika Pruk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 listopada 2017 roku

sprawy **S. P.**

ur. (...) w S.

syna M. i A. z domu M.

oskarżonego o to, że:

w dniu 22 kwietnia 2017 roku około godz. 14.40 w M., gmina S., województwo (...), prowadził w ruchu lądowym motorower (...) o numerze rejestracyjnym (...), będąc w stanie nietrzeźwości, stwierdzonym na podstawie badań urządzeniami alkosensor i alkometr, które wykazały: I-1,41, II-1,36, III-1,30 i IV-1,30 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się po uprzednim dwukrotnym prawomocnym skazaniu za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne,

to jest o przestępstwo z art. 178a § 1 i 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

1. uznaje S. P. za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu, którym wyczerpał znamiona art. 178a § 1 i 4 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na podstawie art. 178a § 4 kk wymierza oskarżonemu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym;
3. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 10000 (dziesięć tysięcy) złotych na rzez Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej z przeznaczeniem tej kwoty na cel bezpośrednio związany z udzielaniem pomocy osobom pokrzywdzonym w wypadkach komunikacyjnych;
4. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych obciążając nimi w całości Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 572/17

UZASADNIENIE

S. P. był skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Skierniewicach w sprawie VI K 230/04 z dnia 30 listopada 2004 roku za popełnienie czynu z art. 178a § 1 kk i z art. 244 kk na karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą wykonał w okresie od 15 czerwca 2009 roku do 24 listopada 2009 roku, kiedy został warunkowo przedterminowo zwolniony, z zaliczeniem okresu od 30 sierpnia do 15 października 2017 roku. Wyrokiem orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerowych na 2 lata (wyrok k 21).

S. P. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Skierniewicach w sprawie II K 407/05 z dnia 19 października 2005 roku za popełnienie czynu z art. 178a § 2 kk i z art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk na karę 5 miesięcy pozbawienia

wolności. Karę odbył w okresie od 15 października 2007 roku do 15 marca 2008 roku. Wyrokiem tym orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerowych na 2 lata (wyrok k 22).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Łowiczu w sprawie II K 240/06 z dnia 27 grudnia 2006 roku S. P. został skazany za popełnienie czynu z art. 178a § 1 kk i z art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, którą wykonał. Wyrokiem orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerowych na 8 lat (wyrok k 28).

Wyrok łączny Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 6 marca 2008 roku obejmował skazania w sprawach II K 199/04 i VI K 230/04 i orzeczono nim karę łączną 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności (wyrok k. 29-31).

S. P. został również skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Skierniewicach w sprawie II K 739/10 z dnia 8 kwietnia 2011 roku za popełnienie czynu z art. 178a § 1 i 4 kk i z art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, którą wykonał w okresie od 10 grudnia 2015 roku do 10 października 2016 roku. Wyrokiem tym orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów wszelkich na 4 lata (również nie mechanicznych) (wyrok k 23).

W dniu 22 kwietnia 2017 roku S. P. spożywał alkohol. Następnie pojechał do ojca motorowerem marki J. o nr rej. (...). Został zatrzymany przez funkcjonariuszy policji w M., około 14.40 i poddany badaniu na trzeźwość (wyjaśnienia S. P. k. 55-56, k. 83).

S. P. znajdował się w stanie nietrzeźwości wynoszącym o godz. 14.44 i 15.07 – 1,41 mg/dm³ i 1,36 mg/dm³, o godz. 15.34 i 15.37 – 1,30 mg/dm³ i 1,30 mg/dm³ (protokół z badania stanu trzeźwości k. 2, k. 4; świadectwo wzorcowania k. 3, k. 5).

S. P. ma 47 lat, wykształcenie zawodowe, z zawodu jest elektromonterem trakcji elektrycznych. Oskarżony jest żonaty, ma dorosłego syna, pozostającego na jego utrzymaniu. S. P. utrzymuje się z prac dorywczych przy zbiorach owoców i prac budowlanych, osiągając dochody w wysokości około 1500 złotych miesięcznie. Oskarżony nie leczył się psychiatrycznie, neurologicznie, jak wskazał - leczył się odwykowo „całe życie”.

Oskarżony był w przeszłości karany za przestępstwo z art. 207 § 1 kk, art. 157 § 2 kk, art. 190 § 1 kk, i wielokrotnie z art. 178a § 1 kk i art. 244 kk (dane o karalności k. 13; wyrok k. 21, k. 22, k. 23).

Podczas dochodzenia oskarżony przyznał się do popełnienia zarzuconego mu czynu i wyjaśnił, że żałuje tego co zrobił. W tym dniu wypił trochę alkoholu i nie pamiętał, że później wsiadał na motor. Jechał do swojego ojca, który mieszkał sam i potrzebował jego pomocy (wyjaśnienia k. 55-56).

Na rozprawie oskarżony również przyznał się do popełnienia zarzuconego mu czynu i odmówił złożenia wyjaśnień. Jak wskazał, był w urzędzie komunikacji i dowiedział się, że mógł jeździć motorowerem. Nie potrafił wyjaśnić, dlaczego nie poszedł do ojca pieszo, lecz wsiadł na motorower. Chciał ojcu odprowadzić skuter, nie wiedział, dlaczego nie poczekał na wytrzeźwienie (wyjaśnienia k. 83).

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie jest bezsporny, wynika z załączonych do akt dokumentów w postaci protokołów badania na trzeźwość, świadectw wzorcowania, danych o karalności, a także z wyjaśnień oskarżonego. Nie budzi zatem wątpliwości to, że S. P. kierował motorowerem po drodze publicznej, co zresztą sam przyznał. Nie wskazał przy tym żadnego powodu, który mógłby stanowić realne usprawiedliwienie jego zachowania. Trudno za takie uznać oświadczenia o chęci pomocy ojcu, po pierwsze dlatego, że nie zostało to w jakikolwiek sposób uprawdopodobnione, choćby przez wskazanie, jaka miała to być pomoc, a po drugie – stan nietrzeźwości, w jakim się znajdował oskarżony raczej nie rokował, aby był w stanie udzielić jakiegóż pomocy ojcu. Potwierdzają to wyjaśnienia oskarżonego z dochodzenia, kiedy to przyznał, że nawet nie pamiętał, że wsiadał na motor. Nie przekonuje również Sądu oświadczenie S. P., jakoby dowiadywał się w urzędzie, czy może kierować motorowerem. Przedmiotowa sprawa jest kolejną, w której odpowiada za kierowanie motorowerem w stanie nietrzeźwości. Wbrew

zatem twierdzeniom, oskarżony zdawał sobie sprawę z tego, taki motorower również jest pojazdem mechanicznym. W odniesieniu natomiast do faktu przyznania się do kierowania motorowerem w stanie nietrzeźwości brak jest podstaw do podważenia wyjaśnień S. P., w szczególności, aby były one nieprawdziwe, złożone niespontanicznie, pod przymusem.

Jeśli chodzi o uprzednią karalność oskarżonego, wynikała ona z załączonych dokumentów – orzeczeń i karty karnej. Wszystkie powyższe dowody wskazują na to, że oskarżony znajdował się w stanie nietrzeźwości, które potwierdzały badania, jechał motorowerem, co przyznał on sam, a nadto był uprzednio skazany za czyny podobne, za które odbywał kary pozbawienia wolności, jak również orzekano wobec niego zakaz prowadzenia pojazdów. Skoro zaś takie są ustalenia, to w pełni uzasadnionym jest przypisanie oskarżonemu popełnienie zarzuconego mu czynu.

Przestępstwo z art. 178a § 1 kk popełnia osoba, która znajduje się w stanie nietrzeźwości i prowadzi pojazd mechaniczny. Rozpoznawalność tego czynu jest tak oczywista, że nie wymaga szerszego rozwinięcia, zwłaszcza, że oskarżony z racji uprzedniej karalności w pełni zdaje sobie sprawę z bezprawności takiego działania. S. P. kierował w dniu zarzutu motorowerem i znajdował się w stanie nietrzeźwości. Czyn penalizowany w art. 178 a § 1 kk jest czynem formalnym, bezskutkowym, dla popełnienia którego wystarcza samo prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości. Ponadto oskarżony wyczerpał również § 4 art. 178a § 1 kk, który stanowi, że jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173, 174, 177 lub art. 355 § 2 popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuścił się czynu określonego w § 1 w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Z danych o karalności oraz odpisów wyroków wynika, że S. P. był już skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości (wyroki z 2004 roku w sprawie VI K 230/04, z 2005 roku w sprawie II K 407/05, w 2006 roku w sprawie II K 250/06 i w 2011 roku w sprawie II K 739/10). Powyższe zatem w pełni uzasadnia przypisanie również § 4 do podstawy skazania.

S. P. odbywał w przeszłości kary pozbawienia wolności orzeczone za tożsamo kwalifikowany czyn. Karę pozbawienia wolności z wyroku Sądu Rejonowego w Skierniewicach z dnia 8 kwietnia 2011 roku, za przestępstwo z art. 178a § 1 i 4 kk w zw. z art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, oskarżony odbywał w okresie od 10 grudnia 2015 roku do 10 października 2016 roku. Zgodnie zaś z art. 64 § 1 kk popełnia przestępstwo w recydywie sprawca, który w odbywał karę pozbawienia wolności w rozmiarze co najmniej 6 miesięcy, orzeczoną za przestępstwo podobne do tego, którego dopuszcza się przed upływem 5 lat po odbyciu opisanej wyżej kary. Wszystkie warunki odpowiedzialności w warunkach powrotności do przestępstwa S. P. spełnił, ponieważ dopuścił się czynu tożsamo kwalifikowanego, przed upływem 5 lat po odbyciu kary przekraczające 6 miesięcy pozbawienia wolności. To zaś obliguje do powołania w podstawie prawnej skazania art. 64 § 1 kk.

Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, Sąd miał na uwadze okoliczności wskazane w art. 115 § 2 kk, tj. rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności, a nadto stopień ich naruszenia. W analizowanym przypadku oceniając zachowanie oskarżonego, w powiązaniu z w/opisanymi dyrektywami stopniowości społecznej szkodliwości czynu, należy – w ocenie Sądu – działanie S. P. ocenić jako społecznie szkodliwe w stopniu przekraczającym znikomość. Najistotniejszym w tym zakresie jest rodzaj dobra zagrożonego zachowaniem oskarżonego, jakim jest bezpieczeństwo innych uczestników ruchu. Pod abstrakcyjną nazwą Rozdziału XXI ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny, tj. „Przestępstwa przeciwko w bezpieczeństwu w komunikacji”, faktycznej ochronie podlegają bowiem dobra w postaci: życia, zdrowia, czy też także mienia, których zagrożenie wynika z naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Kierowanie pojazdem po drodze publicznej przez kierowcę znajdującego się w stanie nietrzeźwości, zawsze niesie za sobą niebezpieczeństwo dla innych uczestników ruchu drogowego. Sąd miał nadto na uwadze to, że oskarżony znajdował się w znacznym stopniu nietrzeźwości – ponad 5-krotnie przekraczającym dolny próg, z którym wiąże się stan nietrzeźwości. S. P. działał świadomie z zamiarem bezpośrednim, ponieważ wiedział, że spożywał alkohol, a mimo to, kolejny już raz w życiu zdecydował się na prowadzenie w takim stanie pojazdu mechanicznego. Nie miał ku temu

szczególnych powodów, nie można za takie uznać woli odprowadzenia motoroweru ojcu. Ponadto S. P. za ledwie w październiku 2016 opuścił zakład karny, a już w kwietniu 2017 roku dopuścił się czyn podobnego.

Oskarżonemu można postawić zarzut winy, jest osobą pełnoletnią, poczytalną. Nie zachodziła wobec niego żadna z okoliczności znosząca lub ograniczająca jego poczytalność. S. P. deklaruje leczenie odwykowe, jak wskazał „przez całe życie”, trudno jednak uznać je za przynoszące efekty, skoro od wielu lat S. P. jest skazywany za popełnianie przestępstw w stanie nietrzeźwości. Ponadto brak jest jakichkolwiek okoliczności wskazujących na to, że jego stan nietrzeźwości wywoływał anormalne zachowania, pozwalające na uznanie go za efekt upicia patologicznego. Zresztą i sam oskarżony nie wskazywał, aby taki u niego kiedykolwiek wywołał. Oskarżony zachowywał się w rozprawie racjonalnie, znał treść zarzutu, podjął logiczną obronę, nie było zatem podstaw do kwestionowania jego zdolności rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania własnym postępowaniem. S. P. znajdował się w normalnej sytuacji motywacyjnej, powinien powstrzymać się przed kierowaniem motorowerem, a jeśli rzeczywiście musiał go odprowadzić, powinien prowadzić go idąc przy nim, a nie jadąc, a jednak zdecydował inaczej. Oskarżony działał umyślnie.

Rozważając wymiar kary Sąd miał na uwadze okoliczności łagodzące i obciążające. Do grupy tych pierwszych należała przyznanie się do winy i nieutrudnianie postępowania w sposób bezprawny. Trudno jednak uznać przyznanie się do czynu za okoliczność wydatnie obniżającą wymiar kary, skoro do ujawnienia czynu dochodzi zwykle wskutek zatrzymania kierowcy. Tym nie mniej faktycznie oskarżony w żaden sposób nie utrudniał postępowania, stawiał się na rozprawę, złożył wyjaśnienia. S. P. deklaruje również żal za popełniony czyn. Zdecydowanie natomiast wobec oskarżonego przeważały okoliczności obciążające. S. P. odpowiadał w warunkach recydywy specjalnej zwykłej, ale ponadto był wielokrotnie wcześniej karany i dobywał kary pozbawienia wolności za czyny podobne. Co prawda ostatni wyrok skazujący zapadł wobec niego w 2011 roku, kiedy to warunkowo zawieszono wykonanie wobec niego kary pozbawienia wolności. Założona prognoza jednak nie sprawdziła się i w 2015 roku zarządzono wykonanie kary. Po jej odbyciu oskarżony za ledwie przez około 6 miesięcy prowadził życie zgodne z prawem, by ponownie w 2017 popełnić podobny czyn. Kolejną okolicznością obciążającą jest bardzo wysoki próg nietrzeźwości, w jakim się znajdował oskarżony. Oczywiście sam stan nietrzeźwości jest znamieniem czynu z art. 178a § 1 kk, jednakże już stopień tej nietrzeźwości może być różny. W pierwszym badaniu oskarżonego jego wynik przekraczał 5-krotnie dolną granicę stanu nietrzeźwości, aczkolwiek Sąd miał na uwadze, że S. P. znajdował się najprawdopodobniej już w fazie wydalania alkoholu z organizmu. Powyższe okoliczności w pełni uzasadniają orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, bez odwoływania się do instytucji z art. 37 a lub b kk. Skoro orzekane uprzednio i odbywane kary pozbawienia wolności okazały się nieskuteczne, głównym celem, jaki kara ma osiągnąć u oskarżonego jest jego izolacja celem zapewnienia bezpieczeństwa dobru prawnemu, jakie wielokrotnie naruszył, ale też dolegliwość, która być może wywoła efekt wychowawczy. Być może kolejny pobyt w zakładzie karnym wywoła w nim wolę przestrzegania prawa choćby z tego powodu, aby nie być skazanym kolejny raz. Odpowiednio długa kara daje szansę umysłowienia oskarżonemu nie tylko bezprawności czynu, ale i tego, że jako nietrzeźwy kierowca na drodze nie stwarza zagrożenia wyłącznie sobie, ale i innym użytkownikom drogi. Powyższe uzasadnia orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, podlegającej wykonaniu, w wysokości 1 roku i 6 miesięcy, co zważywszy na ustawowy wymiar kary – od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności, a w przypadku recydywy – do 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, nie jest karą nadmiernie wygórowaną.

Na podstawie art. 42 § 3 kk Sąd zobligowany jest do orzeczenia wobec sprawcy czynu z art. 178a § 4 kk środek kary w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami. Zasadą jest zatem orzekanie zakazu dożywotnio, a jedynie wyjątkowo odstępuje się od tej zasady. W odniesieniu do oskarżonego nie występowały żadne wyjątkowe okoliczności uzasadniające odstępianie od powyższego obowiązku. Przedmiotowa sprawa jest kolejną, dotyczącą zresztą podobnego czynu. S. P. pomimo odbywania kar za przestępstwa podobne nie zmienił postawy życiowej i za ledwie po 6 miesiącach przebywania na wolności prowadził motorower znajdując się w stanie nietrzeźwości. Z tych powodów orzeczono o dożywotnim zakazie prowadzenia w ruchu lądowym wszelkich pojazdów mechanicznych.

Stosownie do treści art. 43a § 2 kk w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 4 kk sąd orzeka świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości

co najmniej 10000 złotych, do wysokości 60000 złotych. Ten środek karny również jest obligatoryjny w przypadku uznania winy oskarżonego i co do zasady nie ma podstaw do odstąpienia od niego. Ponieważ Sąd uznał winę S. P., orzeczenie tego środka karnego jest obowiązkowe. Sąd oznaczył kwotę świadczenia na minimalną 10000 złotych mając na uwadze to, że możliwości zarobkowe oskarżonego i wysokość jego dochodów nie przemawia za tym, że byłby w stanie ponieść świadczenie w większej wysokości. Sąd wskazał dodatkowo cel, na jaki powinny być przeznaczone kwoty z tytułu tego świadczenia.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk sąd zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych uznając, że nie będzie w stanie ich ponieść bez uszczerbku dla własnego utrzymania oraz dla utrzymania dziecka.